

JINE KOY YAN

Albeerey cawandi yafo nda i bon feeri yafo saruuso
 B.P. 71 . Talfoha : 71 TILBEERI NIZEER

LAMBA 54 JIRI 1985 HANDU TAACANTA

laabaarey boney

	FITA
FAHAMANDI YAN	2,3
GALLO LAABAAREY	23,4
LAABO LAABAAREY	4,5,6,7,8,9,10
KWAAREY LAABAAREY	10,11,12,13,14, 15,16,17.
GAWKEY TIREY	18
HAARI	18
YAASAYEY	19
ZANTI	19
FOORLY	20

FAHAMANDI YAN

Jine Koy Yan caw koyey nda iri Nyayzey kulu kan yan go ga beeje iri ciiney cawo nda i hantumo se, mate arañ go. Hunkuna, bine kaanay nda farhâ ra no iri ye ga ka ga care kubay fahamandi yan nango ra ga albahaari wone yan toonandi arañ do.

Sintina day, iri ga alhahi arañ ga zama nando kan bisa ra arañ laabaari tira kan ti jine Koy yan mana fatta, to, sanda mate kan cine iri doona ga arañ fahamandi nda, goy fo yan no ka ga gaaru iri se kan na a fatta yano ganji. Hunkuna. waafaku kuuku banda fahamandi yan nango ra, iri ne kan a hima nda iri ma arañ ka baaru nda mate kan cine no santarey feeri yano nda cawo misaalo go nda iri Tilbeeri baarico ra.

Harañ, iri mana feeri kala santar taji gu(5). Santar guwa din ra, wayborey du afo(I).

Santar zeeney kan yan iri mana ka wa si kala ngey boro wa ranza cindi hinza, santar waranza cindi hinzo ra(33)waybo

rey gonda iddu (6).

Santarey kan fun wa, dimma ma na tun kala ngey boro way cindi yagga(I9). Waato kan cawo sintin, santar way cindi yaggo kan i ka wa ra, santar way cindi hinka(I2)no na cawo sambu ngey boŋ ga: Sanda kwaara way cindi hinka (I2) ra no kwaara borey margu ga waafaku ga ciino cawo fu feeri kan kwaara no ga haggoy nda a ce dira.

Waato kan ciino cawo sintin iri Tilbeeri baarico ra, borey kan ka cawo do dimma mana tun kala ngey boro zangu yagga nda wahakku cindi iyye(987) borey wo ra, iri laasaabu wayboro zangu nda waydu (I60).

Iri ci cawandikoyey se ga ne, za cawo sintin, sanda za waato kan cine i na caw koyey maa yey hantum, i ma yoonsay te kan ga nan cawko kulu ma nga bayra neesi, a ma du ga bay fu marje kan go nga se waato kan cawo sintin, a ma du ga bay kookaro kan cindi nga se nga ma du ga to fu iddu (6).

Yoona din banda, kookaro kan

borey te ne ya:

Kaŋ iri na fuwey ka care ra, boro tajey, sanda borey kaŋ go ga dondon no ya, dimma ma na tun kala ngey boro zangu taaci nda wagga cindi taaci(494), dimma din ra, iri laasaabu wayboro zangu nda iway cindi hinka(II2). caw koyey kaŋ yaŋ du fu fo(I)nda fu hinka dimma mana tun kala ngey boro zangu nda waygu cindi fo(I5I), dimma ra, iri laasaabu wayboro waranka cindi iddu (26).

Caw koyey kaŋ yaŋ du fu hinza (3) nda fu taaci(4) dimma ma na tun kala ngey boro zangu nda waytaaci cindi fo (I4I), iri na wayboro way cindi fo (II) laasaabu. Caw koyey kaŋ yaŋ du fu gu (5) nda fu iddu (6) dimma mana tun kala ngey boro zangu hinka nda a fo (20I), iri na wayboro way cindi fo (II) laasaabu.

To, mate kaŋ cine cawo nda santarey feeri yaŋo te nda no ya, waato kaŋ cawo sintin.

Hal ga ka sohô, iri ga araŋ ka baaru kaŋ kwaarey kaŋ iri ka wa, a fo yaŋ hantum ga ci iri se kaŋ ngey na santar fee ri ngey boŋ ga, a fo yaŋ mo gonda anniya. Kala iri ma gwaaray Irkoy ma konda kooka-ro jina zama bayray si kayna hindoonay no, a si nga koy fu ru hal abada.

Heri kaŋ ga ti alfarey nia harkey beefa kaŋ te Hamdilla-ay, iri ga toonandi araŋ lo kaŋ Tilbeeri baarico no zaama cino cawo do haray, borey kaŋ du tukunci maayey no:

- Gotoway Edinsa kaŋ go Saasah-hawsa du I.400
- Amada Hamdirkey kaŋ go Jaja du I.100
- Alkadari Hamada kaŋ go Hamani du 200.

Irkoy ma iri caba yessi wane kaŋ ga te Teera.

Jine koy yaŋ teekoyey hulu ga araŋ fo, i ga araŋ baani hâ. Irkoy ma suuji nda baani zamandi iri laabo talaato hula ra. Amin.

**GALLO
LAABAAREY**

- Annasaara jiiri 1985 handu hinza jirbi 25 hane no iri

Tilbeeri baarico kwaara hinza kaŋ yaŋ go banga yeesey boŋ

jine boro yaŋ no koy windi Saayi laabo ra. Kwaarey wo ka ti Alzu, Baaye nda Bolongu ngey koppey jine borey yaŋ no koy Saayi ka win di ka di Saayi alfarey goyey naŋ kaŋ se i ga ne Ganci Basaru gooru kaŋ se i ga ne Jalliyal, noodin i na iri kubayni gumo-gumo kubayni hanno. iri di alfarey, i faakaaray nda iri, waati din iri bisa ga ka

kochoy gooru naŋ kaŋ albasa-ney go, iri di alfari fo kaŋ se i ga ne Guruuza a faakaaray nda iri kali goyey boŋ. Iri ye ga ka Saayi naŋ kaŋ Animasiyo jine boro fo faakaaray nda iri yaamar yaŋ boŋ, ga no iri ye ga ka ne Tilbeeri hando jirbi 27 hane. Porza kaŋ se i ga ne L.W.R no kande gaakasinay wo din.

Ibrahim Saydu Alzu

LAABO LAABAAREY

Sanney kaŋ iri laabu koyo Sayni Kunce te soojey Meera jingar way cindi foyanta hane.

Annasaara handu taacanta a jirbi way cindi guwa hane jiri 1974 ga ka annasaara handu

taacanta jirbi way cindi guwa jiri 1985, a te jiri way cindi fo ne ya kaŋ iri Nizeer laabo soojey marga na Meera sambu, woodin se iri Nizeer laabu koyo kaŋ ga ti Zeneral de brigad Sayni Kunce salay

laabiizey talaato kulu se san da mate kan a doona ga te jin gar kulu ga. Sintina day a ne kan nga ga ba no nga ma laa- biizey lakkal ye fondo yaŋ boŋ kan ga ti nafa hari laa- biizey se, tuurey se nda alma ney se, woodin se no a sannu medame nwaaro fondo ra ne nga ga a te zama a lookaco no so- hô nga no go ga borey lakka- ley tunandi. Zeneral Kunce ne

ga furo hunkuna ndunnya zalli batamun yaŋ fonda ra, kayna kan go iri se iri hima ga a gaayi gangan ga sandandi loo- kaco wo ra.

Iri Nizeer laabu koyo ne kan a hima nda no laabii- zey ma fayda batey kan yaŋ ga i ga ndunnya zallu sara,i ma fayda batey kan yaŋ ga i ga me-nwaaro sara, a ga hima nda no i ma care gaakasinay nda himma. Parsidan Kunce ne

waato kan nga na windi yaŋ kuu ko te iri Nizeer laabo gunda- kuna ra handey kan bisa ra,ku ray ga ka kuray nga di mate kan taaso alhaalo go da. A ne sanday yaŋ goono zama kaydiya man te mate kan iri ba ra. Sabillo din se parsidan Kunce ne nga go ga jinde dan laabii zey kulu ga kan i ma du ka bay kan fondo kulu ka siino kan ga nan i ma ne ngey ga ka

sandayey kan ra iri go, ndun- nya kulu ra no a ka ga gaaru, woodin se a ne kan lookaco kan ra iri go, tun ga kay loo kaci no, gurgay nda han kan ga ti gomni nda suuji ma ka iri laabo ra lookaci no. Me- nwaaro zabana fondo ra iri laabu koyo ne kan waato kan nga koy Zeneb kan ga ti Su- wiisu laabu kwaara beero nan kan andunnya laabu daamantey

margu ga kande gaakasinay iri boro bi laabey kan yan ra gaa ro gaze se ngey na i ka baaru kan ngey go ga di gaakasina beera, day nga ka i se taray kwaaray kan gaakasina si ga ka waato kan i ga baara, sabii lo din se Zeneral Kunce ne kan hala gaakasina kulu ga to kwaara, gomnati na fondo yan sambu kan yan nan kampano kan ra i ga nwaaro gisi kan se i ga ne ''OPBN'' sintin zabana. Zabana sintin ga ka sohô a to ton zambar way taaci kan i za ban, hala hayna-hayna ga to mo ngey ga tammaani kan gaaka sina kulu ga to kwaara. Amma woodin si ganji borey ma ngey kayna gaayi. Zabana fonda no koyne parsidan Kunce ne kan nga go ga soojey sifa nda koo karo kan i go ga kande, amma i ma ye ga himma dan ga soojey sanku tabbatandi kan ga te kan i na meera sambu i ne ngey si ta laabiize kulu ma bu nda haray wala jawo. Hala ga ka sohô, zabana fonda ra, Zeneral Kunce ne kan nga na fondo no iri Nizeer soojey tamazoro Zeneralo se nda parfey se, i ma ngey himma kulu te ga konda gaakasina alfarey se

i ma du ga du sahâ ga soo-la farmo se za kaydiya man ka ga fondey sara, woodin se a ne nan kulu kan loore go i ma ceeci ga konda gaakasina. Zeneral Kunce ne kan nga na fondo no annasaa ra handu guwa ra a zaari ji na hane i ma sintin ga ''OPBN'' me-nwaaro neera. Me-nwaaro neera din mo, fondo hinkara ra no a ga te:

Sintina day i si a neera ka la boro kan ga nwa ga nga gunda haray ka, hayey do haray mo i ga guna ga di mate kan i ga ni gaayi nda zama boro fo yan ga day ga koy ga neera fatawciizey se no kan yan ga ye ga neera i se sanda karji man fun bi ra no.

- Fondo hinkanta a ne kan ''OPBN'' go ga di sanday, zama mate kan a ga me-nwaaro day manti yaadin no a go ga a neera borey se wo din ga kande hunkuna tinay kan go a ga ga to miliyar way cindi taaci, gomnati bi ne si hin ga a teete waati kulu. Sabii lo din se i ne ''OPBN'' ga me-nwaaro neera sanda habu wana cine alhaa

li ce me-daara ma si ku gu-
mo. Dumiizey zabana haray
zeneral Kunce ne koppey ra
no a ga te, ngey ma ñu ga
di mate kan i ga soola te
nda. Kaydiya banda iri laa-
bu koyo ne jawo farmo goono
zama boro kulu di a nafa ha
raŋ iri laabo ra, ba kwaara
waaney ra i go ga iri sifa
woodin se a ne borey hima
ga jawo farmo soola za sohô
Jawo farmo fonda ra, a ne
nga go ga Faransi laabo nda
andunnya sata fo yan fo gu-
mo-gumo nda kookaro kan i
kande.

Hala ga ka sohô parsidan
Kunce ne nga go ga jinde
daŋ laabiizey kulu ga i ma
tun ga wangu bambata ka, ka ar-
re daŋ teneera se zama a go
ga nwa ga ka no, Damagara naa
rima na nga caba, nga ga di
haŋ kan si kaanu bine se laa-
biize kulu hima ga tun ga kay
tuurey duma yan fonda ra, a ne
gomnati na dapartama kulu no
miliyon way-gu tuurey duma
fonda ra. Tuurey dasa din mo
hima ga te naŋ kulu, farey ra
kwaarey ra, kwaarey banda, lok
koley ra, loktoro kwaarey ra,
windey ra... Annasaara handu

hakkanta a jirbi hinzanta ha-
ne, a ga waajibi no laabiize
kulu ma tuuri duma. kwaara ga
ka kwaara baarici ga ka baari
ci, dapartama ga ka dapartama
a ga hima no konseyey kulu ma
lakkal daŋ tuurey duma yan ga.
Zeneral Kunce ne kan nga go ga
hâ laabiizey ga da kaydi
ya bisa, jawo farmo goono kwaa
rey cina yan goono, dayo fan-
si yan goono yaadin ga goy bo
boobo goono, i ma si ne ngey
ga koy galley ra, i ma kay
ngey koppey ra. Parsidan Kun-
ce ne kan nga go ga borey kulu
kan go ga kande gaakasinay al
farey da kurkey se fo gumo-gu-
mo. A ne nga go ga parfey nda
bonkooney, nda konseyey, nda
goyteerey jine borey kan yan
go ga kande gaakasinay ngey
kuray haray fo gumo-gumo, Laa
bu koyo ne nga go laabiizey
kulu hâ, a sinda woone wala
woone, i ma tun ga kay ngey
boŋ ga ga laabiizetaray daŋ
ngey bina ra, ga laabo cina, a
ma du ga zaada. Zeneral Kunce
ne kan nga go ga borey kan na
Taawa marga te fo gumo- gumo
nda te goyo kan i te kan ga
naŋ iri Nizeer laabo almaney
nda kurkey misaalo ma boori.

A ne mate kaŋ i na Maraadi sankan baribata te, yaadin i ga Taawa marga kaŋ i te baribata te zama borey kande bay-ray gumo marga din do, sanney banda Zeneral Kunce ne kaŋ iri Nizeer laabu wangu fanta yaŋo kaŋ i go ga te iri boro biyey se noodin Afirik dandi kamba ra, a hâ boro bi laabey kulu ga i na te me fo ga kande gaakasina Afirik dandi kam be boro biyey se ngey boŋ duu ra fonda ra.

Hala a ga salaŋ ga ban, Zeneral Sayni Kunce ne kaŋ nga go ga nwaaray hin koyo ga a ma iri no kaydiya hanno.

Fonday kaŋ yaŋ i sambu Taawa

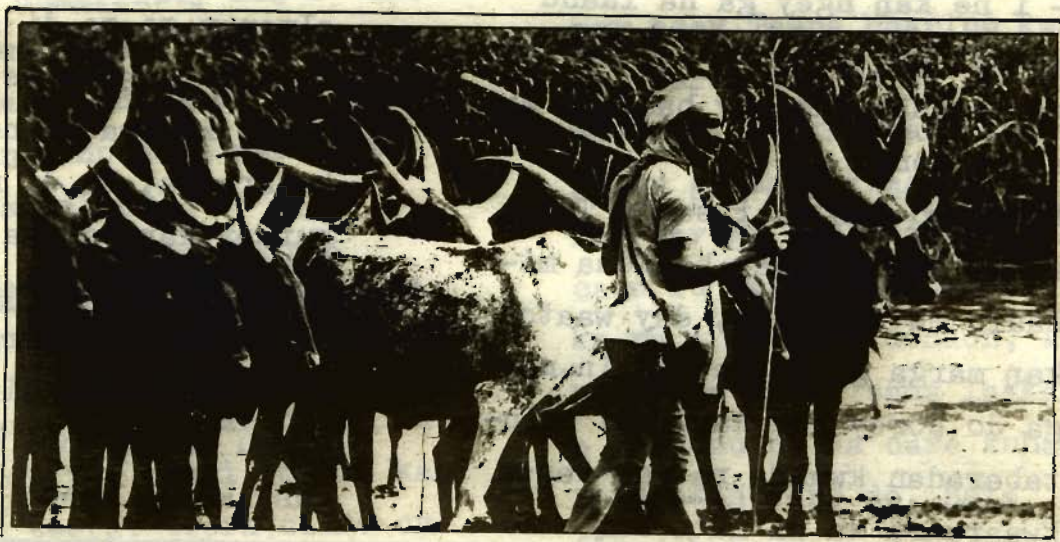
marga kaŋ i te almaney boŋ ne ya:

Annasaara handu taacanta ra, a jirbi hinkanta ga koy a jirbi egganta, i na marga beeri fo te noodin taawa kwaa ra ra iri Nizeer laabo almaney kulu boŋ. Mamman Ummaru kaŋ ga ti iri Nizeer laabo si jiri tajo parsidaŋo no furo jine ka marga din feeri. Waato kaŋ a na sanno sambu, a ne iri Nizeer laabu koyo ma ga nga go ga boro kulu kaŋ ka margo

do fo gumo-gumo, a ma ci iri Nizeer laabo Ministarey kaŋ yaŋ ka marga do nda goyteerey kulu kaŋ koy ngey dapartama ma ga, nda kurkey kulu kaŋ koy nda borey kaŋ koy ngey sa tey ma ga. Hala ga ka sohô Mamman Ummaru ne kaŋ nga man dirgan laabu waaney sata fo yaŋ borey kaŋ go iri laabo ra nga go ga i fo nda gaakasina kaŋ i kande margo sijiri yaŋ fonda ra nda mo Taawa kwaara jine borey nda kwaara bumbo borey nga go ga i kulu fo nda kubay yaŋo kaŋ i te yawey se. Mamman Ummaru ne kaŋ margo du mo, a sintina ne ya kaŋ i na sijiri iri laabo ra, woodin se nga go ga hâ boro kulu ma kande nga gaakasina almaney baafuna misalo ma boori yaŋo fonda ra. Waato kaŋ marga koy ka ban fonday kaŋ yaŋ i sambu baribata ne ya:

- i ne goy kulu kaŋ i go ga te almaney biirima ga koy i gara do haray kambo fonday, i ga fondo taji yaŋ sambu kaŋ ga naŋ i baafuna mate ga boori.

- I ne a hima nda no i ma ton ton arzaka ga kaŋ i go ga daŋ almaney do haray i baafuna ma

du ga boori se.

- almaney subo do haray, i hâ i ma tonton dumiizey ga, me-
nwaaro ma wasa i se.

- i hâ i ma goy yaŋ sijiri kaŋ ga naŋ alfarey nda kurkey nda ngey almaney ma goro ga halla si goyey din ra.

- sandayey kaŋ ra almaney go sabiilo ra, i ne i ma fondo yaŋ sambu kaŋ ga naŋ i ma kan de gaakasinay ga tonton gomna ti wana ga, gaakasina din mo me-nwaaro do haray no nda nan gu kaŋ i ga sutura.

- I hâ i ma loktoro kwaara yaŋ sijiri kurkey se, i ga-ham baano fondo ra.

- i hâ i ma fondo yaŋ sambu kaŋ ga naŋ hay kulu kaŋ ga ti alman me-nwaari, i ma neera i se faala.

- almaney ga-ham baano fonda ra, i ne i ma safarey toonan-

di i do.

- i hâ i ma konda jina nda goyo kaŋ ga i go ga almaney wi ga hamo koogandi.

- i hâ i ma alman yaŋ fay kurkey kaŋ yaŋ go ga jawo farmo te se, i ma du ga nafa nda i wa, i ma du ga waani farmo.

- i hâ i ma batam ka kaŋ ga naŋ kurkey ma duma ngey me nwaaro kambu fa ga, ga du ga nafa nda taaso, kambu fa mo i ma subu duma almaney se, woodin ga naŋ koogando ma te daa ma.

- jaŋ ga ma care se kaŋ ga fu ro alfarey nda kurkey game ra i ne hari no kaŋ hima ga ban i ma care di kambe ra ga te me fo, woodin ga naŋ kurkey ma te alfari yaŋ i ma du ngey kambe fari.

- i hâ i ma koppe yaŋ sijiri kurkey se kaŋ yaŋ ra i ga goy

- i ne kan ngey ga ha laabu waaney ga, i ma kande iri se gaakasinay almaney baafuna mi saalo fonda ra.

Fondo wo yan no i sambu Taawa marga do, almaney baafuna mi-saalo ma boori se, day waato kan marga ga ba ga sintin, marga do borey koy ka windi cintabaradan kwaara ra nda Taawa kwaara ra ka di mate kan no

almaney go ga di sanday nda. Boro fo yan no ye ga koy ke heehe kwaara ra nda tabalak kwaara ra, ka di mate kan no kurkey kan yan na jawo farmo te goono nda, ga ha yan te i se, woodin se marga do borey ha i ma fondey din kulu kan i sambu marga do i ma i caw ga gasu waasi waasi bon.

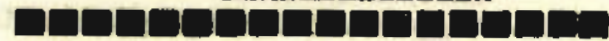
KWAAREY LAABAAREY

Beybatan:

Alzuma 5/4/85 no Beybatan nda Garay borey du yaw beeri fo Alhazi Umaru Sumayla kan ti iri laabo alfagey jine bora, a ka Beybatan Jumma jingara do a na iri lakkaley candi al silaamataray do haray, a ci iri se kan iri laabo alsilaa-mataray laabu no, iri ma fondey gana gumo.

Waati kan borey jingar ga ban a na alfatiya ta Irkoy ma iri no ga-ham baani, a ma ndun nya balaw buuna kambandi iri laabo se.

Mohamed Maloki

Firgun:

Alarba 20/3/85 hane no Firgun,

rugga jine borey nda sijiri tajo borey na marga fo te no din ngey wane anasuwa fuwo do bora kan furo marga jine ga ti Hasimi Jangu kan ti no din Firgun ruga jine bora. Sanney kan i nwa batu ra no i koy mo daaru ga di mate kan cine no ngey ga fondo sambu hay kan ga nan baney ma si du ka ngey mwa nwa. Fonda din ra no rugga parsidano ne a hima nda ciini kulu alfari I7 ma koy kani rugga ra kan ga nan baney ma si du ga mwa nwa. Aran ma bay kan Firgun gonda bana boobo, sabiilo din se alhadi kulu annasaarey ga fun ngey laa bey ra ga ka ga di baney. Firgun samaariya margu ga ka-

li daŋ, dumeriizey kaŋ i daŋ
ga ba gumo sanda kudaku, tomaa
ti, salaati nda ngey caley i
kulu baŋey no na i nwa kala
laabo kaŋ cindi.

Nuhu Idirsa

Soona:

Annasaara handey kaŋ bisa ra
no iri du yaw beeri fo yaŋ kaŋ
yaŋ fun teera, Teera ciino ca-
we jine boro fo nda kwaarey ca-
wandiko yaŋ nda Tilbeeri ciino
cawo jine borey. Yawey ka yaŋ
ta, i na kwaara jine borey ku-
lu garu soolante hala i ga
ngey goyo sintin, Abdullayi
kaŋ gati Tilbeeri ciino cawo
jine bora na yawey cabe borey
se. Yawey cabe yaŋo banda a na
Soona kwaara borey fahamandi
nda goyo kaŋ nga nda Teera bo-
rey ka ga te ne wo Soona.

Masino kaŋ Tilbeeri baarico
kwaarey ga ngey kwaarey laabaa
rey kar ga samba Tilbeeri ci-
no cawo laabaari tira beero fuu
ma do kaŋ ga ti jine koy yaŋ.
Laabaari tira kayney din karu
yaŋo no teera ciino cawo jine
boro fo, nda baarico kwaarey
cawandiko yaŋ ka ga dondon
ngey ma du ga waani laabaari
tirey din kar yaŋo ga du ga

key ga laabaari tira yaŋ ka ta
rey ngey Teera baarico kwaarey
ra. Borey din ma du ga waani
masiney din kar yaŋo kaŋ ga i
ga du ga ngey kwaarey laabaa
rey kar ga samba teera ciino
cawo fu beero do. Zaari follon
ka ra i na goyo dondon, i waa-
na mo ga boori zama lakkal koy
ney koonu no na care kubay go-
yo dondon yaŋo do. Hala i ga
dira, kwaara jine borey kulu i
na i fahamandi nda mata kaŋ
ngey waani goyo nda, i na bo-
rey fo nda kookaro kaŋ i te
ngey se, bine kaanay nda farhà
ra.

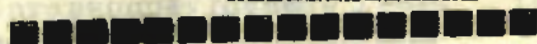
Seyni Yunusa

Mansuru:

Annasaara handu hiinkanta ra no
mansuru kwaara wayborey na ca-
re margu ga ngey jine bora suu
ban: Parsidanto ga ti haanay
sanda, a yerima Satu Musa. Laa-
baari noka zabba fondo, hantum
ka Idmatu Saamay, a yerima faa
tu Mumuni, nooro gaayiko Balki
sa Moru a yerima Mintu Hamadi-
ya. A banda mo marga do kwaara
koyo na wayborey yaamar a ne i
ma hin care suuru a ne i ma ca
re di ga goy a banda no Sumaa-
na Nuhu kaŋ ga ti kwaara samaw

riya na sanno sambu a ne nga
 ga Irkoy n w a a r a y a ma
 i no ngey marga albarka.
 Annasaara handu 4/15/185 hane
 no Mansuru samariya na care
 margu ga ngey bine kaanay ca-
 be, zama jiiri kulu handu 4 a
 jirbi 15 hane iri Nizeer laa-
 bo borey kulu ga ngey bine
 kaanay cabe. Sabiilo din se
 Mansuru borey na ngey bine
 kaanay cabe. A banda, hando
 jirbi 14 hane no Mansuru samaa
 riya na ngey mo farey dooga
 hinkanta te.

Sayni Hamidu

Jambala:

Annasaara handu hinzanta ra
 Jambala kopperatiifo Jine bo-
 rey nda rugga goyteerey na ca-
 re margu ga kumandaw Saley Say
 bu kubay kooperatiifo mangaza
 do nga nda nga jama kan na a
 dum.naarimo wo ra saruusey kan
 na a dum ga ti ONAHA nda anima
 siyo saruuso Jine bora, Tilbee
 ri mayra laabu koyo nda Sindar
 laabu koyo. Naarimo wo i mana
 a te kala rugga bon ga borey
 bonay feeri heri kan ga ti ru-
 ga wane mafarro nda goy kan a
 hima a ma te. Waato kan a na
 sanno sambu a ne wo kan kande

nga ga ti, nga ka no ga i ka
 baaru nda marga kan ngey te
 Teera, nyamay departama kulu ma
 ga kopperatiifey ce dirawo bon.
 Wo kan se nga ne kopperatiifey
 ce dirawo bon ga ti goy follon
 no ngey ga ba nyamay departema
 koppey ma te wo kan go Kolo hi
 ma da ni koy Teera ni ma a gar
 yaadin. Wo din banda no a ne
 rugga goyteerey se i ma kooka-
 ri ka ngey Paley goy a ma boori
 zama boro kulu kan si nga
 wene goy i ga a ta bora ga i
 ma a no goyteero se zama man-
 ti kan se i na nongo no ni se
 de ni ma a te ni wane, manti
 yaadin no, Nizeer me a me wane
 no bora ga hin ga hun Bilma a
 ba go a ra a manti boro fol-
 lon wane, yaadin ga boro kulu
 hima ga goy a ma boori zama
 heri hinza goono kan boro ku-
 lu kan na i te kulu i ga a wa-
 ne parseelo ta: a fa gati bo-
 ro kan si Caaja bana, iinkan
 ta gati boro kan si komiyey
 caba gana, ihinzanta gati boro
 kan si nga pala goy a ma boori
 nga mo i ga a taaya zama
 ngey si goro yaadin boro go
 ga jama kulu hero hasara zama
 Nizeer kulu arzaka no i si
 a nan zaka se.wo din banda a
 na borey lakkaley candi bata-

may kan yan cindi rugga ra
 bon, a ne nga di borey yanja
 ba gumo. A ne i se nengey kan
 cindi manti boro kulu wane no
 gomnanti wane no boro kulu ma
 si ne ay baaba wala ay kaayi
 wane a kulu gomna wane, rugga
 ra boro kulu sinda ni wane.

Seydu Hima

Daybeeri

Jama kulu mate araq go handu
 bandey ra no Daybeeri borey
 na cere margu ga alfaatiya te.
 i nwaaray Irkoy ma baani zu-
 mand i iri laabo ra a ma hew
 boobo wo bisandi borey se baa
 ni ra a ma laabo kulu no lak-
 kal kanay.amiina.

Hala ga ka sohô mo saawora sa
 ta beero kan go nyamay i boro
 yan ka ne wo Daybeeri, Tilbee
 ri ciino cawo saruuso jine bo
 ra no furo i jine ga ka ne
 wo Daybeeri. I ka ga faakaray
 nda kwaara laabaari tira tee-
 key i na hâ yan te borey se
 laabaari tira din bon nda bon
 feera kan tira wo ga kande a
 cawkey se, hala ba i ga dira
 i na borey wo yaamar, i na bo
 rey fahamandi nda han kan se
 i ga ba borey ma waani caw
 yan iri ciiney ra.

Caad sata fo nda nyamay ciino
 cawo saruuso boro fo i ka ne
 wo Daybeeri, Tilbeeri saruuso
 borey no furo i jine ga ka ne
 wo Daybeeri nan kan i ka
 ka gar Daybeeri kwaara jine
 borey nda cawkey go no ga i
 batu. Tilbeeri saruuso jine
 bora na borey fahamandi nda
 yawey din ka yan mafaaro. Faa
 kaaray kuuku no furo ngey nda
 cawkey guma ra i ye ka di ada
 ka kan i ga tira hi ga caw i
 di mata kan i ga kwaara laa-
 baari tira kar yan te nda,
 goy jinayey kan i ga goyo wo
 te nda, waato din i na borey
 fo nda kubayni yan hanno kan
 i te ngey se.

- Annasaara handu 3 a jirbi
 II hane no loktorey sata fo
 ka ne wo Daybeeri kwaara nan
 kan i ka ka gar Daybeeri kwaa
 ra borey go no ga i batu. Waa-
 to kan i ka i di Sekuristey
 safaro kan go i se nda matro-
 ney safarey nda i goy jinayey
 kulu i di tira kan ra i go ga
 hantum. Loktora na sekuristey
 nda matroney fo nda kookaro
 kan i go ga te zama i gonda
 safari guma. Almaari guru 9
 i na silma fo cabe borey se
 gaham baano nda hanan yan

boŋ. Waato kaŋ filimey ban i na borey hâ nda haŋ kaŋ i di filimo ra i na fakaaray kuuku te ngey nda kwaara borey game ra. Waato ga no sata jine bora na kwaara jine borey nda jama kulu kaŋ ka noodin fo nda kubayni hanna ka i te ngey se.

- I na marga fo te ne wo Daybeeri I8/3/85, marga wo mafaa ro ga ti koppe jine borey kaŋ i margu noodin Loosa. Waato kaŋ marga ban no ne Daybeeri Mohamed Almustafa na borey margu ga salaŋ i se marga din boŋ.

Sanno kaŋ Mohamed Almustafa te ne ya: Jama kulu mate araŋ go, araŋ ga bay kaŋ i na iri margu noodin Loosa ga iri no boŋ feeray jirbi 7 Mohamed ne ngey na fondo yaŋ guna koppey ce dirawey ma du ga boori nda mata kaŋ i ga jinayey gaa yi. Hala a ga sanno bar a na nga caley yaamar i ma furo caw yaŋ zama a ne goy kulu no boro si hin ga te koppe ra a ma boori nda manti bora ga waani caw yaŋ nda hantum yaŋ no.

Mohamed Idirsa

Daykayna:

Annasaara handey kaŋ bisa ra no kwaara borey na cere margu ga ngey samaariya farey dooga yaŋ hinkanta te i na hari zurrey do hanse i ye ka goota beero mo hanse kala a boori bine kaanay ra, rugga jine bora goyo wo kaanu a se gumo, wo ne saawara sata borey mo i ka ga di goyo wo ne kaŋ te ga boori.

Annasaara handu 3 a jirbi I4 hane no Daykayna borey na ngey kaley kulu hantum, kaley si kala IO6 i ye ga borey hantum kaŋ na kaley te, boro 93. I ye ga cere margu ga ngey kwaara cire fondo fo hanse.

Kariimu Abdullaayi

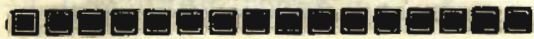
Dangala:

Annasaara handey kaŋ bisa ra no dangala kwaara woyborey na ngey marga fa te samariya win do do.

Borey kaŋ furo marga din jine dangala sijiri tajo jine bora kaŋ se i ga ne Abdurkarimun Nyandu nda nga banda borey. Sanni jina kaŋ a te ra no a na woyborey fahamandi nda taji jandi yaŋo kaŋ i ga ba ka te ngey borey se. Woodin banda

no woyborey na ngey jine bora suuban kan se i ga ne Faata Mahammadu, a banda no i sambu Madam Gunniizo kan ga tuku a ga. Woone kulu banda no i sam bu kuray fo kulu ra woyboro hinka kan ga haggoy nda kara- yey. Waato kan wo ne kulu ban no i ka ga gune ga di mate kan ngey ga ngey goyo sijiri nda. Abdurkarimun Nyandu kan ti kwaara jine bora na i yaa- mar i ma ngey kookari dan kan ga nan i ma du ga ngey goyey gasandi fondo hanno ra, a rwaaray mo Irkoy ma i no suu- ru nda lakhal kanay.

Useyni Idirsa

Sakwaara:

Annasaara handey kan bisa ra no sin laabilizo kan go iri Ni zeer laabo ra ngey laabo ^{w^a} ga a na naarimay te Tilbeeri baarico ra. Woodin ga kande a na zuure yan te ga ka sakwaara. Bora kan huro a jine ga ka sakwaara ga ti Tilbeeri baarico jine bora Saalay Saybu nda saruuso kan ga haggoy nda dumiizey jine bora. I na a sambu za fonda me kala Ancim- sa. I koy nongu yan ga di san- day yan kan go goyteerey nda

ngey goyey game ra, i koy mo ga di rugga zeena pompey fuwo, ga to no i na borey sallama.

Annasaara jiiri 1985 handu hinzanta a jirbi 17 hane no Jambala taawa karkey sata kan se i ga ne Dinamo i kande Sa- kwaara taawa karkey sata se taawa kar yan. Taawa kar yan mana sintin kala guuru 3 nda minti 45. I kar minti 45 i fu- lanzam. Kan i tunu alwaati kayna nda care game ra alhado na Jambata jeeri sintina dan, minti 35 nda care game ra koy ne Alhado ye ga jeeri hinkan- ta mo dan, waato ga hala a ga to taawa bananta ga Poolo mo na jeeri hinzanta dan. Taawa koy ga ban nda Jambala du jee ri 3, Sakwaara mana du ba jee ri fo.

Ay Nyayzey wa alhaanan da de i ne Taawa kulu i ne Nyayzeta ray, a mana hima taawa se bo- rey ma ka ga yanje.

Donko Hamaani

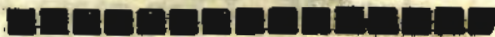

Jaja kaado:

Annasaara handu hinzanta ra no Jaja kaado borey na ngey jumma Jingara botoga diibi, waate kan i na botoga diibi ga ban no i na han dan, hano

kan i dan atinno annasaara handu 3, a jirbi 25 hane no i ga a som. Som yano banda no i ga kun hane mo Som, waato kan i na goyo kulu ban no i na irkoy nwaaray a ma iri no kaydi bonkaano, a ma jiiri te iri se jiiri bonkaano a ma iri ne lakkal kanay nda ga-ham baani.

Iga Munkayla

Bukku:

Annasaara handu 3 jirbi 3 hane no i na kwaara fo yan ce i ma ka ka ngey naaru ngey ma du ga salan ga yeeti cere me ra ngey ma nyayzetaray dan ngey nda kwaara hinza game ra kwaarey din ngey ga ti Bukku kwaara taji nda jaja fulan nda bukku Caddo ga. Sikka si mo kwaarey din borey i ma ce yano kan i te ngey se zama kwaara hinza kulu arwasey nda hondiyey i kulu no na cere ku bay bukku Caddo ga ga hooray, za guuru IO kan hoora go nga bon ga kala aluula guuru 4.

Waato ga no i ye ga koy Fulanzam kala guuru 6 waatin no i na ngey yawey dum, Jaja fulan borey no i jin ka dum, waato ga no i ye ga ka ka bukku kwaara taji borey dum i ne kan

ngey ga saabu borey kan ka bato din do se gumo zama bato na nyayzetaray dan iri game a na cere bayray mo dan iri game ra iri ga nwaaray Irkoy ma iri nan cere se a ma iri cebe han kan iri ga ye ka cere kubay kwaara fo ra koyne.

Waace Hasimi

Dulsu:

Handu 3 a jirbi 5 hane no Ayoru gungo konsayey na care margu ga di fondo kan ngey ga gana ga di heri kan ngey ga te ga jawo ra dumiizey saajaw nda wo din banda i ye ga borey lakkaley candi heri kan ti jawo goyo fonda ra. Jirbi bandey kan bisa ra no Ayoru gungu samaariya borey na care margu ga barmay yan te jine borey se, ga no i koy ga Marsaadu Hasan te Sarkin samaari, dangaladiima Munkayla Kaasum, magatawada kokondo kaadiri, nooru gaayika Hamiidu Ballekayna.

Tondi Kaado

Faamale:

Alzuma annasara handu 4 jirbi 5 jiiri 1985 hane no Faamale alfarey na care margu ga alfaatiya ta konno se, Irkoy ma

baani zumandi iri laabo me a me ra, Irkoy ma iri no kaydi ya a ma suuji nda gomni zaman di iri laabo se. Alfatiya ban da no wayborey nya zeeney mar gu ga doonu duru ga soobay ga sarga zankey ga.

Alhaday Yakuba

Gulbal:

Alkamiisa hane hando jirbi 14/3/1985 hane no animasiyo boro fo nda wayboro hinka ka Gulbal kwaara, animasiyo bora na sijiri tajo borey margu waato kan i margu, animasiyo bora na konseyey ha kan kan ga ti sijiri tajo maana, konseyey tu a se a fo fo. Waato ga a na borey fahamandi, han kan ga ti sijiri tajo mafaaro. I na baribata kuuku te han kan ga ti sijiri tajo bor wayboro hinka nda kwaara wayborey na care gana ga koy di saddinya kalo, i na su kosu i na nyum, i na dumbu-dumbu hala a boori, i na dan ga hina, ga cabe kwaara wayborey se mata kan i ga jawo ra dumariizey hana nda, kan ga nan boro ma du al barka zama jiiri hinka ne kan iri Gulbal kwaara borey go ga

margu ga kali dan.

Kwaara kalo gonda day iddu Kan i fansi dumiizey hanandi yago se. Dumiizey kan go kalc ra: Su, salaati, tonko, tamaati, dunguri, kanay, kabuuza, molo, radi, pompiteeri. iri ga saabu gomnanto se nda animaa siyo goyteerey goy nafanto kan i kande kwaara borey se, zama iri go ga nwa, iri go ga neera ga dan kwaara banco ra. Atinno hane hando jirbi 18/3/1985 hane no gulbal wayborey saawara sata, na kwaara alfa-gey margu jumma jingara me i na Irkoy nwaaray a ma iri hallasi zaamaano hewey ga, i nwaaray Irkoy ga a ma ga-ham baani nda lakka, kanay nda suuji zumandi iri laabo ra.

Issa Moru

Kuubu cire:

Annasaara hantu 2/3/85 hane no kuubu cire konseyey na care margu ka mo Garu ka di hay kan a ga hima nda ngey ma kookari ka fu fo cina ga ton-ton ngey fu zeeno hinka ga. Wo din ka kande iri na fereeje zambar taaci(4.000)kar.

Sumayla Jabura

CAWKEY TIREY

Tira kaŋ Hamiidu Alzuma kaŋ
go Marame(Tilbeeri)hantum
Jine Koy Yaŋ se:

Hâ yaŋ sintina:

laabaarey kaŋ i ga samba jine
koy yaŋ se, mba boro manti
animateer da a du laabari, a
ma a samba ? mba da ciino ca
wo si kwaara ra da boro fo
goono kaŋ waani caw yaŋ nda
hantum yaŋ a gonda fondo a ma

hantum jine koy yaŋ se?

Tu yaŋo: Boro kulu kaŋ ga waa
ni caw yaŋ nda hantum iri cii
ney ra gondo fondo a ma hantum
jine koy yaŋ se.

Hâ yaŋ hinkanta:

Ciino cawo wo departema fo ra
no a jin ? jiiri fo no a sin-
tin ?

Tu yaŋo: Ciino cawo mana sin-
tin kala Maraadi departema ra
jiiri 1963.

HAARI

- Alboro fo day ne ya, a koy,
ganjo ra a du muzuru, a na a
daŋ cawo cire ga ne nga ga a
wi, kala a fo mo fatta, a na
ka cawo cire ga jindaw a ne i
hinka-hinka no ga koy ya. I ku
lu na yana.

Zakari Ide Sansan-Hawsa

- Lokkoliize fo ne kaŋ ma Ab-
du. A go Kalas 2. A binde te
banda fulu, a ka bora kulu
banda. Abdu baaba na a ce, A
ne a se:

- Abdu ay ma kaŋ araŋ meeta-
rey te araŋ se yoonay fo koy-

ne, mate no a boori wala ?

A ne baabo se:

- Baaba wallaahi yoonay kaŋ
iri te dini cimo ay no go lok
kolizey kulu banda.

Baabo na a hâ, baani mo Abdu
kaŋ yoonay jina ga ni si ban-
da, sohoŋ i hinkanta nigo bo-
ra kulu banda ?

Abdu tubaabo se, a ne :

- Lokkoliizo kaŋ go banda don
jina nga no dira handu wo ne
wo, a se no ay te banda fulu.

Jallo Aliidu Yakuuba

Bonfeeba lokkolo jine bora.

YAASAYEY

Gomni tuwe ra ne a ga bene
taasu.

Bore si tu di ga zanji kala ni
leena na beeri se.

Hala euro na hari ce, a boŋ no
a ga koegu.

Marga marga hawru si fetogu.

Ji fun wa ra, a ne nga ba wa.

Bay boŋ birji, manti fulaŋ baa-
yi no.

Nda i si durmi bay kulu a si ne
kala nga ya tunnusu no.

ZANTI

Zanti: Tobay nda Mari

Han fo tobay ne Mari se ngey
ma koy ga nyumay, wiiza tobay
na tonko duru ga daŋ nga zii-
ba ra. Kala waato kaŋ i koy
haro ne Tobay ne Mari se ni
kaŋ ti albeero no ga jin ga
do, Mari ne to nga ma. Tobay
ne Mari se hala a ga do haro
ra, a ma nga kuuro ka ga gisi.
Mari na nga kuuro ka ga gisi
jebo boŋ. Tobay na tonko ham-
ni kayna ka nga kambiizey ra
a na tuusu Mari kuuro ga waa-
to kaŋ Mari nyumay ga ban, Ma-
ri koy nga kuuro daŋ nga boŋ
ga tonka sobay ga Mari taaban
di, Mari na nga kuuro furu, To
bay na kuuro sambu ga daŋ nga
boŋ Tobay koy tarkundey do.

Tarkundey ne ngey walla Mari
ka ga naaru ngey se, wiiza To
bay no kaŋ na Mari kuuro daŋ
nga boŋ ga. Tarkundey sobay
ga Tobay nwaayandi, kala hano
kaŋ tobay ga ba tarkundey ma
bay, ciino ra no tobay na Mari
kuuro ka nga boŋ ga, Tarkundey
ka ga di kaŋ manti Mari no.

Tobay ne tarkundey se han ba-
nay ga kande hay kulu, de ha-
la i ga nga cetu kulu i ma si
nga cetu Tondo boŋ, i ma nga
cetu subo ra, Tarkunda na to-
bay sambu hala beene a na To-
bay cetu subo ra, Tobay te fir
a koy.

Kokondo Kadiri Ayoru

Gungu.

I Tajo:

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

Sallanta:

- 1-A mana zuru kala nga hundo se; Ngondo hantumiize hinka no
- 2-Gaawo hantumiize hinka no, Thinko mo Teera bindo ra no i go; wo yanj mo taway yanj no za ma i kulu a follonka no.
- 3-I biyo no waato din woybo - rey ga te hoy; Maymuna maayo no kanj i dunguriyandi.
- 4-Bargancey kulu si kala noodin.
- 5-I si kala Miidu ra; Maamaaci
- 6-Jare bananta no; da a nin i ga koy ga a windi no.
- 7-Alboro ma no; kala nda ni na a bare ga no ni ga danandi nda.
- 8-Saasa ra no i go; bare hantumiize fo siino.
- 9-Fafe deene sunsum yanj; a mana kay ga boori.
- 10-Ijwaaray hanno; boro kanj ni si bay no ni ga ce yaadin.

Kayyanta:

1-woyborey goy jinay no; da ni ba mo ni ga hari dan a ra; haantumiizey ceeci ganda ra.

I zeena:

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	B	U	R	C	I	N	I	I	Z	E
2	A	L		A	B	A	S		U	
3	N	A	A	R	I	M	A	Y		K
4	N		D					A	R	O
5	Y	A	A	R	L	T	A	R	A	Y
6	A	D				A	H			G
7	Y	O	R	B	O	G	O	R	O	O
8	Z		K	A	K	A		A		O
9	E			A		M	A	W	I	R
10	Y	A	N	J	E		B	U	R	U

- 2-Yawo bindo nda bananta hantumiize yanj no; seese wane yanj no woone yanj; I hinko mo taway yanj no.
- 3-Mariyama no i dunguriyandi yaadin; da manti kanj i hinzanta siino donj diriize ma fo no a ga te.
- 4-Cangamaanu bandey me a me, kulu noodin boro yanj no.
- 5-Haliidu maayo bindo nda a bananta ra no i go; Anzuru laabu kwaara fo no.
- 6-Beere bananta ra no ni ga duwey; Teera izey na dooni ka a se.
- 7-alboro no i ga ce yaadin; da manti ni na a bare a si koy nda ni isa jabo ga.
- 8-I na sooje ce, a tu yaadin, am ma hala da ni na a bare jina; Barebaro ne ma ka.
- 9-Zanka hay taji no ga a te; da bundu ban ga koogu ga te yaadin da i ne i ma a kayyandi, a ga ceeri.
- 10-Ijwaaray hanno no kanj boro ga a ceeci Irkoy do; Heeni sintinay no wone.